



Ilmavoimat



Hawk Mk 66



Hawk Mk 51

BAE Systems Hawk

BAE Systems Hawk on brittiläinen yksimoottorinen ja kaksipaikkainen suihkuharjoituskone. Ilmavoimien Hawkit on sijoitettu Ilmasotakoulun Hävittäjälentolaivue 41:een ja niitä käytetään pääasiassa ohjaajien jatko- ja taktisessa lentokoulutuksessa.

Ilmavoimissa tyyppitunnusta HW kantava Hawk on hävittäjäohjaajaksi koulutettavan lentokadetin ensimmäinen kosketus suihkukonelentämiseen mäntämoottorisella alkeis- ja jatkokoulutuskonekalustolla tapahtuvan lentämisen perusteiden opiskelun jälkeen. Maanpuolustuskorkeakoulun ohjaajaopintosuunnan toisena vuonna alkavassa HW 1 -ohjelmassa Hawkilla lennetään tyyppi-, suunnistus-, mittari, taito-, osasto- ja yölentokoulutusta.

HW 2 -koulutusohjelmaan kuuluvassa taktisessa lentokoulutuksessa ohjaajat perehdytetään muun muassa ilmataistelun ja ilmasta maahan -toiminnan perusteisiin ennen siirtymistä vaativampaan Hornet-monitoimihävittäjäkalustoon.

Hawkit voidaan varustaa ilmanäytteenottosäiliöillä, joita käytettiin muun muassa kevään 2010 tuhkakriisin yhteydessä. Hawkeilla on rajoitettu kyky torjua suotuisissa olosuhteissa rynnäkkökoneiden ja helikopterien kaltaisia ilmamaaleja.

Hawkeilla lentää myös lennonopettajista koostuva Ilmavoimien taitolento-osasto Midnight Hawks. Osastolla on käytössään neljä näytössavuilla varustettua konetta. Näytöslentokaudella 2017 kuusi osaston käytössä olevaa Hawkia sai Suomen itsenäisyyden 100 -vuotisjuhlan kunniaksi sinivalkoisen erikoismaalauksen.



Ilmavoimat

Konetyypin historiaa:

Vuonna 1974 ensilentonsa tehnyt Hawk oli Hawker Siddeley -tehtaan vastaus Ison-Britannian kuninkaallisten ilmavoimien suunnitteluvaatimukseen aseistettavasta suihkuharjoituskoneesta. Sitten valmistaja sulautui British Aerospace -konserniin, joka tunnetaan nykyään BAE Systemsinä.

Suomen Ilmavoimat teki Hawkin ensimmäisenä ulkomaisena asiakkaana vuonna 1977 tilauksen viidestäkymmenestä Mk 51 -tyypin koneesta. Vuonna 1980 käyttöön tullut Hawk korvasi ilmavoimissa Fouga Magister -suihkuharjoituskoneen sekä MiG-15 UTI -jatkokoulutuskoneen. Neljä tilatuista koneista rakennettiin Britanniassa, ja loput koottiin Valmetilla Suomessa.

Vuonna 1993 Ilmavoimat teki lisätilauksen seitsemästä Hawkista, jotka saivat Mk 51A -tyyppimerkinnän. 51- ja 51A -mallit erosivat toisistaan jonkin verran avioniikkansa ja rakenteidensa osalta. 1990-luvun lopulla kovassa käytössä olleisiin koneisiin toteutettiin kotimaassa laaja rakennevahvistusohjelma.

Vuonna 2007 Hawkeja hankittiin jälleen lisää, kun Sveitsin ilmavoimilta ostettiin Suomeen 18 kappaletta vähän lennettyjä Mk 66 -mallin koneita. Mk 66 -koneet otettiin koulutuskäyttöön muutos- ja modernisointitöiden jälkeen vuosina 2011–13.

Nykyisellään ne on helppo erottaa aiemmin Suomeen hankituista harmaista koneyksilöistä punavalkoisen maalauskaavionsa perusteella, mutta vuosina 2018–20 Mk 66 -koneyksilötkin maalataan Mk 51 -koneiden tapaan harmaiksi. Koneiden tekniikkaa on yhdenmukaistettu tietyiltä osin vanhempien Hawkien kanssa niin, että koneet ovat ohjaajan kannalta mahdollisimman samankaltaisia.

Hawkien on suunniteltu palvelevan Ilmavoimia ainakin 2030-luvulle asti. Vuodesta 2019 alkaen käyttöön jää 31 konetta, joihin kaikkiin on suoritettu ohjaamon modernisointityö. Patrian kotimaassa toteuttama modernisointi ajanmukaistaa ja tehostaa Hawkien käyttöä ohjaajakoulutuksessa. Hawkien perinteiset analogiset mittarit korvataan nykyaikaisilla näytöillä, mikä yhdenmukaistaa koneiden järjestelmiä Hornet-kaluston kanssa.

Ohjaamomodernisointi toteutettiin ensimmäisessä vaiheessa kaikkiin kahdeksantoista Mk 66 -koneeseen, seitsemään Mk 51A -koneeseen ja yhteen Mk 51 -koneeseen. Vuosina 2016–18 modifioidaan vielä seitsemän pitkäaikaisvarastoitua Mk 51 -konetta, joilla korvataan lento-onnettomuudessa menetetyt kaksi Mk 66 -konetta.



Ilmavoimat

Vuonna 2018 ohjaamomodernisaation läpikäyneissä Mk 66 -mallin koneissa otetaan käyttöön niin sanottu Hawk Link -järjestelmä. Järjestelmä välittää koneiden paikkatietoa Hawkien kesken ja esittää sitä monitoiminäytöillä ja HUD-heijastintähtäimessä mahdollistaen todenmukaisen ilmataisteluharjoittelun nykyaikaista taistelukentän toimintaympäristöä simuloivissa olosuhteissa.

Hawkeja on käytössä 18 maan asevoimissa. Konetyyppejä on valmistettu ja tilattu eri versioina yli 1000 kappaletta.

Tekniset tiedot (Mk 51 ja 51A / Mk 66):

Siipien kärkiväli: 9,39 m

Pituus: 11,90 m / 11,85 m

Korkeus: 3,99 m / 4,00 m

Tyhjäpaino: 3810 kg / 3635 kg

Suurin lentopaino: 7350 kg / 7347 kg

Rakenne: Kokometallirakenne

Voimalaite: 1 Rolls-Royce Turboméca Adour Mk 851 / Mk 861 -ohivirtausmoottori, työntövoima 2360 kp (23,10 kN) / 2587 kp (25,35 kN)

Maksiminopeus: Matalalla 1038 km/h / 1013 km/h

Lakikorkeus: 14 500 m

Aseistus: 30 mm Aden-tykki rungon alle asennettavassa säiliössä, siipiripustimissa enintään kaksi infrapunaohjusta

Varustus: Siipiripustimiin asennettavissa lisäpolttoainesäiliöt, ilmanäytteenkeruusäiliöt tai savupodit. Modifioiduissa koneissa HUD-heijastinnäyttö ja LCD-näytöt liikkuvalla lentosuunnistuskartalla. Digitaalinen tehtävänvalmistelu- ja purkujärjestelmä. Hawk Link -järjestelmä

Määrä: Vuodesta 2019 alkaen palveluskäytössä yhteensä 31 modernisoitua konetta (8 x Mk 51-, 7 x Mk 51A- ja 16 x Mk 66 -mallin konetta)

Päivitetty 1 / 2018